

**PREZES SĄDU APELACYJNEGO
W WARSZAWIE**
ZAO-421-21/19

Dot. Wiz-413-1/19

Warszawa, dnia 10 maja 2019 roku

Sąd Okręgowy w Warszawie
XIX Wydział Wizytacyjny
wpłynęło dnia 2019-05-14, godz. 14⁵⁵, zał. 1
Numer do Wiz: 413-1/19
Regal

Pani
Joanna Bitner
Prezes
Sądu Okręgowego
w Warszawie

szanowne Pani Prezes

W związku z pismem Wiz-413-1/19 z dnia 13 marca 2019r. uprzejmie informuję, że „Informacja roczna o działalności sądów działających na obszarze okręgu Sądu Okręgowego w Warszawie w roku 2018” została oceniona pozytywnie. W załączeniu przesyłam kopię *Oceny Informacji rocznej sporządzonej przez Prezesa Sądu Okręgowego w Warszawie o działalności sądów działających na obszarze Okręgu Sądu Okręgowego w Warszawie w roku 2018* dokonanej w trybie art. 37h § 1a, 4 i 5 ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych.

z pozdrowieniami

Wiceprezes
Sądu Apelacyjnego w Warszawie
Beata Waś
Beata Waś
Ewa Klimowicz-Przygódzka

Załącznik – 1

Ocena Informacji rocznej sporządzonej przez Prezesa Sądu Okręgowego w Warszawie o działalności sądów na obszarze Okręgu Sądu Okręgowego w Warszawie w roku 2018 dokonana w trybie art. 37h § 1, 4 i 5 Prawo o ustroju sądów powszechnych.

W trybie art. 37h § 1a, 4 i 5 ustawy z dnia 27 lipca 2001r Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. 2019.52 j.t.) oceniam pozytywnie Informację roczną Prezesa Sądu Okręgowego w Warszawie o działalności sądów działających na obszarze okręgu Sądu Okręgowego w Warszawie w roku 2018, zaopiniowaną negatywnie uchwałą Zgromadzenia Przedstawicieli Sędziów okręgu Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 13 marca 2019 roku.

W zakresie pionu cywilnego

W wydziałach cywilnych Sądu Okręgowego w Warszawie w roku 2018 wpływ zwiększył się o 3,4%, z 40 702 spraw do 42 079 spraw. Załatwienie wyniosło 36 903 sprawy (w 2017 r. – 37 669 spraw). Pozostałość zwiększyła się o 23,7% z 21 856 spraw do 27 032 sprawy. Wpływ został opanowany w 87,7% (w 2017 r. w 92,5%). Wskaźnik opanowania wpływu uległ pogorszeniu z 92,5% do 87,7%. Obsada średniookresowa sędziów nieznacznie wzrosła z 95,813 do 99,667. Załatwienie przez sędziów spadło z 37 669 spraw do 36 903 spraw (spadek o 2,0%). Natomiast średnie obciążenie sędziów według obsady średniookresowej spadło z 393,2 do 370,3 (spadek o 5,8%).

Największy wpływ wynoszący 6 911 spraw odnotowano w V Wydziale Cywilnym Odwoławczym (wzrost o 10,7% w stosunku

do 2017 r.) Największy spadek wpływu o 6,3% wystąpił w VII Wydziale Cywilnym Rejestrowym. Natomiast największy wzrost wpływu o 11,2% odnotowano w I Wydziale Cywilnym.

Najwyższe załatwienie stwierdzono w V Wydziale Cywilnym Odwoławczym – 5 857 spraw (spadek o 5,3% w stosunku do 2017 r.). Największy wzrost załatwienia wystąpił w VI Wydziale Cywilnym Rodzinnym Odwoławczym – do 5 772 sprawy co stanowi wzrost o 14,4%. Spadek załatwienia do 4 831 spraw, o 9,7% wystąpił natomiast w XXVII Wydziale Cywilnym Odwoławczym.

Największy wzrost pozostałości odnotowano w V Wydziale Cywilnym Odwoławczym – o 52,2%. Najwyższy spadek pozostałości o 2,7% nastąpił w VII Wydziale Cywilnym Rejestrowym.

Przeciętny czas trwania postępowania w Sądzie Okręgowym w Warszawie w sprawach rejestrowanych w repertorium „C” wzrósł z 12,89 w 2017 r. do 13,42, w sprawach z repertorium „Ca” z 8,44 do 8,97 miesiąca, zaś w sprawach z repertorium „Ns” zmniejszył się do 6 miesięcy (6,17 w 2017 r.).

W pionie gospodarczym w Sądzie Okręgowym w Warszawie wpływ zwiększył się o 7,2% z 13 946 spraw do 14 949 spraw. Załatwienie uległo nieznacznie zmniejszeniu (o 0,4%) z 14 716 spraw do 14 660 spraw. Pozostałość zwiększyła się o 3,1% z 9 239 do 9 528 spraw. Wpływ został opanowany w 98,1% (w 2017 r. w 105,5%). Obsada średniokresowa sędziów nieznacznie zmniejszyła się z 52,132 w 2017 do 51,224 w 2018 r. Załatwienie przez sędziego zwiększyło się o 9,1%, z 267,5 do 291,8 spraw.

Przeciętny czas trwania postępowania w Sądzie Okręgowym w Warszawie w sprawach rejestrowanych w repertorium „GC” zmniejszył się z 22,18 w 2017 r. do 21,27, a w sprawach z repertorium „Ga” wzrósł z 3,47 do 4,61 miesiąca.

W sądach rejonowych w okręgu Sądu Okręgowego w Warszawie wpływ w pionie cywilnym zmniejszył się o 11,7% z 248 646 spraw do 219 525 spraw. Załatwienie zmniejszyło się o 11,5% z 231 722 spraw do 205 106 spraw. Pozostałość zwiększyła się o 18,7% z 77 212 spraw do 91 631 spraw. Wpływ został opanowany w 93,4% (2017 r. – 93,2%). Obsada średniokresowa zwiększyła się o 3,3% ze 121,389 do 125,369. Średnio w pionie cywilnym sędzia załatwił 800 spraw (2017r. – 885,3 sprawy).

Wzrost wpływu odnotowano w Sądzie Rejonowym w Pruszkowie o 7,8% (z 14 086 sprawy do 15 184 spraw). Największy spadek wpływu wystąpił w Sądzie Rejonowym dla Warszawy – Żoliborza – o 24,4% (z 27 657 spraw do 20 914 spraw).

Wzrost załatwienia spraw wystąpił w Sądzie Rejonowym w Pruszkowie z 13 449 spraw do 15 071 sprawy (wzrost o 12,1%) oraz w Sądzie Rejonowym w Piasecznie z 10 895 spraw do 11 074 sprawy (wzrost o 1,6%). Natomiast największy spadek załatwienia (o 22,1%) miał miejsce w Sądzie Rejonowym dla Warszawy – Mokotowa w Warszawie z 64 707 spraw do 54 107 spraw oraz w Sądzie Rejonowym dla Warszawy – Żoliborza w Warszawie z 25 133 spraw do 20 054 spraw (o 20,2%).

Pozostałość najbardziej zwiększyła się (o 36,8%) w Sądzie Rejonowym dla Warszawy – Mokotowa w Warszawie z 19 528 spraw do 26 717 sprawy oraz w Sądzie Rejonowym dla m. st. Warszawy w Warszawie z 12 853 sprawy do 16 772 sprawy (o 30,5%). Najniższy wzrost pozostałości odnotował Sąd Rejonowy w Pruszkowie (o 3,2%). Natomiast spadek pozostałości (o 2,1%) wystąpił w Sądzie Rejonowym dla Warszawy – Woli w Warszawie z 16 079 spraw do 15 739 spraw.

Przeciętny czas trwania postępowania w sprawach z repertorium „C” wzrósł z 13,9 w 2017 r. do 15,0 w 2018 oraz w sprawach „Ns” z 11,0 do 12,4 miesiąca.

W pionie rodzinnym w sądach rejonowych w okręgu Sądu Okręgowego w Warszawie wpływ spadł o 6,2% z 34 454 spraw do 32 319 spraw. Załatwienie wzrosło o 0,1% z 31 952 sprawy do 31 997 spraw. Pozostałość wzrosła o 2,6% z 12 398 spraw do 12 720 spraw. Wpływ został opanowany w 99,0% (w 2017 r. – 92,7%). Obsada średniokresowa sędziów nieznacznie zmalała o 0,9% z 34,196 do 33,897. Średnie załatwienie sędziów wzrosło o 1,2% z 931,0 spraw do 941,8 sprawy.

Największy wzrost wpływu z 1 929 spraw do 2 133 (co stanowi wzrost o 10,6%) odnotowano w Sądzie Rejonowym w Grodzisku Mazowieckim. Najwyższy wzrost załatwienia o 21,9% z 4 242 spraw do 5 170 spraw wystąpił w Sądzie Rejonowym dla m. st. Warszawy w Warszawie. Najwyższy spadek wpływu o 6,5% miał miejsce w Sądzie Rejonowym w Piasecznie z 3 443 spraw w 2017 r. do 3 220 spraw. Załatwienie w największym stopniu spadło w Sądzie Rejonowym dla Warszawy – Śródmieścia z 4 087 spraw do 2 926 spraw (o 30,1%).

Wzrost pozostałości w najwyższym stopniu (62,8 %) odnotowano w Sądzie Rejonowym w Grodzisku Mazowieckim z 441 do 718 spraw. Natomiast spadek pozostałości wystąpił w Sądzie Rejonowym dla Warszawy – Śródmieścia – z 1 270 do 888 spraw, spadek o 30,1% oraz w Sądzie Rejonowym dla m. st. w Warszawie o 4,7% oraz w Sądzie Rejonowym w Pruszkowie o 4,6%.

Przeciętny czas trwania postępowania w sprawach z repertorium „RC” w sądach rejonowych w okręgu Sądu Okręgowego w Warszawie wynosił 8,75 (w 2017 r. - 8,26) a w sprawach „Nsm” 6,63 miesiąca (w 2017 r. - 6,05).

W wydziałach wieczystoksięgowych wpływ wzrósł o 8,0% z 301 354 spraw do 325 422 spraw. Załatwienie spadło o 4,0% z 288 481 spraw do 277 052 spraw. Pozostałość wzrosła o 135,11% z 35 801 do 84 171 spraw. Średnie obciążenie referendarzy według obsady średniokresowej wzrosło o 17,9% z 4 033,4 do 4 755,5. Procent opanowania wpływu wyniósł 84,7 (w 2017 r. 95,7%). Spadek wyniósł 11,5%.

W wydziałach gospodarczych i rejestrowych w okręgu Sądu Okręgowego w Warszawie wpływ ogółem spadł o 10,2% z 361 117 spraw do 324 180 spraw. Załatwienie spadło o 3,5% z 339 270 spraw do 327 528 spraw. Liczba spraw niezadowolonych spadła z 76 666 spraw do 72 666 spraw. Procent opanowania wpływu w 2018 roku wyniósł 101,0% (w 2017 r. – 94,0%).

Przeciętny czas trwania postępowania w sprawach rejestrowanych w repertorium „GC” zwiększył się z 22,27 w 2017 r. do 24,02 miesiąca.

Czynniki mające wpływ na wielkość osiągniętych w 2018 r. wyników zdiagnozowano w informacji rocznej prawidłowo. Podejmowane przez Prezesa Sądu Okręgowego w Warszawie działania nadzorcze w zakresie pionu cywilnego i gospodarczego obejmujące w szczególności analizy danych statystycznych, monitorowanie wskaźnika pozostałości, analizę prawidłowego przygotowania spraw na terminy, kontrole terminowości sporządzania opinii przez biegłych, kontrole obciążenia wokand, dokonywanie przesunięć kadrowych pomiędzy poszczególnymi wydziałami i sądami należy ocenić pozytywnie. Plany czynności nadzorczych w przeważającej części zostały wykonane. Planowane na 2019 rok działania są adekwatne do zdiagnozowanych problemów i powinny prowadzić do poprawy wyników w 2019 r.

Konieczne jest jednak istotne wzmocnienie kadrowe tak Sądu Okręgowego w Warszawie jak i sądów rejonowych w okręgu.

W zakresie pionu karnego

Do sądów rejonowych w okręgu Sądu Okręgowego w Warszawie w 2018 r. wpłynęło łącznie 106 165 spraw karnych tj. o 8,9% mniej niż w 2017 r. Z podanej liczby 106 165 spraw zostało załatwionych łącznie 109 858 spraw tj. o 1,6% mniej niż w 2017 r. Na koniec 2018 r. pozostałość niezakończonych spraw wyniosła 25 238 i spadła o 12,8% w stosunku do 2017 r. Opanowanie wpływu spraw kształtowało się w 2018 r. na poziomie 103,5% i wzrosło z 95,8% w 2017 r., co skutkuje zmniejszeniem pozostałości na poziomie 2,9, gdy w 2017 r. wskaźnik ten wynosił 3,0.

Należy jednak zaznaczyć, że w 2018 r. zmniejszyła się średniokresowa obsada sędziów orzekających w wymienionych Sądach Rejonowych z 119, 176 do 111,028 czyli o ponad 8 osób. Załatwienie przez mniejszą liczbę sędziów łącznie 104 025 spraw było możliwe tylko dzięki temu, że nastąpiło zwiększenie średniego miesięcznego załatwienia spraw przez sędziego z 75,7 w 2017 r. do 79,5 w 2018 r., czyli o 5,0%. Spadek wpływu spraw ale i zmniejszenie obsady sędziów orzekających w sprawach karnych doprowadziło do nieznacznego wzrostu średniej liczby spraw będących w referacie każdego sędziego z 242,6 w 2017 r. do 243,8 w 2018 r.

Odnotować także należy zmniejszenie się liczby spraw najstarszych tj. ponad 7 letnich z 346 w 2017 r. do 320, czyli o 26 tego rodzaju spraw.

Analiza powyższych wskaźników w poszczególnych Sądach Rejonowych wskazuje, że w 2018 r. tylko w jednym Sądzie nastąpił

wzrost wpływu spraw karnych w stosunku do roku poprzedniego tj. w Sądzie Rejonowym w Piasecznie o 6,0%. W pozostałych Sądach Rejonowych nastąpił spadek wpływu spraw w stosunku do 2017 r. Największy spadek nastąpił w Sądzie Rejonowym dla Warszawy Woli o 22,5%, w Sądzie Rejonowym dla m. st. Warszawy o 15,2%, w Sądzie Rejonowym w Grodzisku Mazowieckim o 8,5%, w Sądzie Rejonowym w Pruszkowie o 6,9%, w Sądzie Rejonowym dla Warszawy Śródmieścia o 5,9%, w Sądzie Rejonowym dla Warszawy – Żoliborza o 3,4% i najmniejszy spadek w Sądzie Rejonowym dla Warszawy – Mokotowa o 2,2%. Powyżej wskazany spadek liczby spraw przy jednoczesnym zmniejszeniu liczby orzekających sędziów skutkowało niejednokrotnie spadkiem liczby załatwionych w 2018 r. spraw. Największy spadek w tym zakresie nastąpił w Sądzie Rejonowym w Grodzisku Mazowieckim o 15,1% spraw, natomiast w Sądzie Rejonowym dla Warszawy Śródmieścia o 10,2%, w Sądzie Rejonowym w Pruszkowie o 7,7%, i w Sądzie Rejonowym dla Warszawy Żoliborza jedynie o 1,7%. Natomiast pomimo istnienia wskazanych wyżej okoliczności w czterech pozostałych Sądach Rejonowych w 2018 r. nastąpił rzeczywisty wzrost liczby załatwionych spraw: w Sądzie Rejonowym dla m. st. Warszawy o 5,1%, w Sądzie Rejonowym dla Warszawy Mokotowa o 3,4%, w Sądzie Rejonowym dla Warszawy Woli o 2,1% zaś w Sądzie Rejonowym w Piasecznie o 0,1%.

W zakresie pozostałości niezakończonych spraw w 2018 r. liczba ta uległa zmniejszeniu odpowiednio o 63,7%, 54,1% i 3,0%, w Sądzie Rejonowym dla m. st. Warszawy, w Sądzie Rejonowym dla Warszawy Woli i w Sądzie Rejonowym dla Warszawy Żoliborza, natomiast w pozostałych pięciu Sądach Rejonowych pozostałość niezakończonych spraw wzrosła.

Analizując wskaźniki średniego miesięcznego załatwienia spraw przez poszczególnych sędziów, to wzrosło ono aż w pięciu sądach rejonowych. Wskaźnik ten wzrósł od 4,7% w Sądzie Rejonowym dla Warszawy Woli do 16,4% w Sądzie Rejonowym w Pruszkowie. Nieznacznie obniżył się w Sądzie Rejonowym dla Warszawy Śródmieście, bo o 0,8% a jedynie w dwóch sądach wymiennie zmniejszyło się średnie miesięczne załatwienie spraw przez sędziego – w Sądzie Rejonowym dla Warszawy Żoliborza o 9,3%, oraz w Sądzie Rejonowym w Grodzisku Mazowieckim o 11,9%.

Odnosząc się do danych wydziałów karnych Sądu Okręgowego w Warszawie, to do sześciu Wydziałów Karnych i Wydziału Penitencjarnego w 2018 r. wpłynęło łącznie 19 363 sprawy, tj. 1,9% mniej niż w 2017 r. z czego załatwionych zostało 19 230 spraw tj. o 2,9% mniej niż w roku poprzedzającym, co skutkowało spadkiem opanowaniem wpływu spraw do poziomu 99,3%. Na koniec 2018 r. pozostało niezakończonych 1 950 spraw i w stosunku do 2017 r. nastąpił w tym zakresie wzrost o 7,3%. W trzech Wydziałach Karnych Sądu Okręgowego w Warszawie w 2018 r. nastąpił wzrost liczby spraw w stosunku do 2017 r., w XII Wydziale o 7,7% przy jednoczesnym wzroście liczby załatwionych spraw o 12,0%, w VIII Wydziale wzrost wpływu spraw wyniósł 6,0% przy jednoczesnym wzroście liczby załatwionych spraw o 3,3%, w XV Wydziale wzrost liczby spraw, które wpłynęły w 2018 r. w stosunku do roku poprzedniego wyniósł 3,5%, zaś liczba załatwionych spraw wzrosła o 3,6%. Zmniejszenie liczby spraw, które wpłynęły w 2018 r. w stosunku do 2017 r. miało miejsce w IX Wydziale i spadek ten wyniósł 5,5% przy jednoczesnym spadku liczby spraw załatwionych o 6,4%, w X Wydziale i spadek ten wyniósł 1,2% przy jednoczesnym spadku liczby spraw załatwionych o 3,3%, w

XI Wydziale i spadek ten wyniósł 8,0% przy jednoczesnym spadku liczby spraw załatwionych o 8,4% i w XVIII Wydziale gdzie spadek ten wyniósł 6,3% przy jednoczesnym spadku liczby spraw załatwionych o 9,2%.

Wskaźnik pozostałości spraw na koniec 2018 r. kształtował się na podobnym poziomie jak na koniec 2017 r., wyniósł od 0,5 w XV Wydziale, do 2,0 w XVIII Wydziale, co kształtuje ogółem powyższy wskaźnik obecnie na poziomie 1,2 tj. wyższy o 9,1% w stosunku do roku 2017 r.

W zakresie liczby spraw najstarszych, to jest ponad 7 letnich, jej wzrost nastąpił w VIII Wydziale z 26 do 28, w XVIII Wydziale z 25 do 26, zaś spadek - w XII Wydziale z 12 do 9. Łączna liczba tego rodzaju spraw na koniec 2018 r. wyniosła 63 i utrzymała się na tym samym poziomie w stosunku do 2017 r.

Istotną okolicznością determinującą uzyskiwane wyniki była zmiana obsady średniookresowej, która w 2018 r. zmniejszyła się o 8,2% z 74,950 do 68,818. Spowodowało to wzrost obciążenia sędziów. Największy wzrost średniego obciążenia sędziego miał miejsce w VIII Wydziale Karnym o 36,5% ze 150,5 spraw w 2017 r. do 205,5 w 2018 r., w XII Wydziale Karnym o 23,3% ze 115,6 spraw w 2017 r. do 142,5 spraw w 2018 r., w X Wydziale Karnym o 2,1% z 296,5 spraw w 2017 r. do 302,6 spraw w 2018 r. i w XV Wydziale o 1,5% z 1 308,1 spraw w 2017 r. do 1 327,3 sprawy w 2018 r. Natomiast spadek średniego obciążenia sędziego odnotowano w XVIII Wydziale Karnym o 7,2% ze 161,9 sprawy w 2017 r. do 150,2 spraw w 2018 r., w IX Wydziale Karnym o 7,0% z 231,2 sprawy do 215,1 spraw w 2018 r. oraz w XI Wydziale o 2,0% z 940,3 spraw do 921,9 sprawy. Nastąpiła także poprawa efektywności pracy poszczególnych sędziów. Średnio w pionie

karnym sędzia załatwił 279,4 sprawy (2017 r. – 264,4 sprawy), co oznacza wzrost o 5,7%.

Jeśli chodzi o Wydział Penitencjarny, to zaznaczyć należy, iż w 2018 roku wzrosła liczba lustracji przeprowadzonych przez sędziów wizytatorów z XI Wydziału, wszystkie zaplanowane na 2018 rok lustracje zostały wykonane. Należy zaznaczyć, że spadek liczby załatwionych w 2018 r. spraw przy jednoczesnym wzroście o 7,3% pozostałości niezakończonych spraw miał miejsce, przy minimalnie zmniejszonej obsadzie średniokresowej sędziów, która wyniosła w 2018 r. 68,818.

Kierownictwo Sądu Okręgowego w Warszawie, podjęło szereg działań organizacyjnych, które pomimo włożonego wysiłku i pomimo zwiększenia obciążenia sędziów a nawet poprawienia ich efektywności pracy, nie spowodowało w pionie karnym opanowania wpływu w 2018 r. Przedstawiono propozycje działań dotyczących zarówno Sądu Okręgowego w Warszawie jak również poszczególnych Sądów Rejonowych, których realizacja częściowo wykracza poza kompetencje Prezesa Sądu, z których najistotniejsze jest zwiększenie limitu etatów sędziowskich, referendarskich, asystenckich i urzędniczych. Kwestia ta nabiera większego znaczenia wobec powstania stanu zwiększenia obciążenia sędziów, wynikającego z braku pełnej obsady stanowisk sędziowskich, wynikającego z absencji chorobowej, urlopów rodzicielskich, czy delegacji do innych sądów, czy organów.

W ramach podjętych oraz planowanych działań dotyczących wewnętrznego nadzoru administracyjnego mających na celu usprawnienie postępowań sądowych i zwiększenie efektywności zasadnie zwrócono uwagę na konieczność:

- kontrolowania i podejmowania w dalszym ciągu działań nadzorczych
- w odniesieniu do spraw starych, w tym przeprowadzono lustracje wszystkich spraw 10-letnich we wszystkich wydziałach sądów rejonowych oraz w sprawach ponad 3- letnich, w których nie zapadło żadne orzeczenie,
- obejmowanie nadzorem spraw, w których uwzględniono skargę na przewlekłość postępowania,
 - prowadzenie stałego nadzoru nad obciążeniem pracą oraz wyrównywaniem referatów. W tym celu systematycznie analizowano obciążenie pracą w grupie sędziów przy wykorzystaniu danych statystycznych, a także analiz SLPS i reagowano na nierówności w obciążeniu sędziów: SLPS realizuje w pełni zasadę losowości (rozumianej matematycznie) – co jednak z samej istoty wyklucza równomierność. Tymczasem równomierne obłożenie sędziów pracą jest lustrzanym odbiciem równego prawa obywateli do sądu, które oznacza m.in. i to, że obywatele w podobnej sytuacji powinni podobnie długo czekać na rozstrzygnięcie. Kierownictwo Sądu Okręgowego: prezes, przewodniczący wydziałów i kolegium – podejmowało czynności kontrolne i zaradcze, aby owa równomierność wpływu spraw do sędziów była rzeczywiście spełniana.
 - monitorowanie terminowości podejmowanych czynności z wykorzystaniem elektronicznych Repertoriów,
 - kontrolowanie spraw, w których zawieszono postępowanie,
 - monitorowanie spraw w których stosowano tymczasowe aresztowanie,
 - nadzorowanie spraw zagrożonych przedawnieniem,
 - prowadzenie stałej kontroli terminowości sporządzania uzasadnień,

- kontynuowanie działań w zakresie bieżącej analizy potrzeb szkoleniowych sędziów, w tym zwłaszcza potrzeb wynikających z częstych zmian regulacji prawnych, dla zapewnienia możliwie szybkiego reagowania na te potrzeby poprzez inicjowanie organizacji stosownych szkoleń,
- kontrolowanie terminowości sporządzania opinii przez biegłych,
- monitorowanie zasadności odroczeń rozpraw, w tym z przyczyn niedoprowadzenia oskarżonych,
- zwiększenie liczby dowodów z przesłuchania świadków przeprowadzonych w drodze wideokonferencji.

Powyższe działania przy właściwym sposobie ich realizacji oraz planowany wzrost etatów sędziowskich powinny doprowadzić do poprawy sprawności postępowania w sprawach karnych i zmniejszenia pozostałości w zakresie spraw niezakończonych w tym także spraw, w których postępowanie trwa najdłużej.

W zakresie pionu pracy i ubezpieczeń społecznych

W Okręgu Sądu Okręgowego w Warszawie sprawy z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych rozpoznawane są w XXI Wydziale Pracy Sądu Okręgowego (wyłącznie sprawy z zakresu prawa pracy), XIII i XIV Wydziale Ubezpieczeń Społecznych (wyłącznie sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych), VII Wydziale Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy, VIII Wydziale Sądu Rejonowego dla Warszawy Śródmieścia i VII Wydziale Sądu Rejonowego dla Warszawy Żoliborza.

Do wszystkich sądów w okręgu Sądu Okręgowego w Warszawie, w których rozpoznawane są sprawy z zakresu prawa pracy

i ubezpieczeń społecznych w roku 2018 wpłynęło łącznie 36 433 sprawy – w tym 30 793 sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych i 5 640 spraw z zakresu prawa pracy. Załatwiono łącznie 13 114 spraw – w tym 7 064 spraw z zakresu ubezpieczeń społecznych i 6 050 spraw z zakresu prawa pracy. Pozostałość w pionie zamknęła się liczbą 33 594 spraw – w tym 28 610 spraw z zakresu ubezpieczeń społecznych i 4 984 spraw z zakresu prawa pracy.

Z przedstawionej Informacji rocznej wynika, że w ramach Sądu Okręgowego największy wpływ wystąpił w XIII Wydziale Ubezpieczeń Społecznych Sądu Okręgowego - sięgnął 26 482 spraw (z czego 23 925 spraw dotyczyło wysokości świadczeń służb mundurowych) a najmniejszy w XXI Wydziale Pracy Sądu Okręgowego, gdzie wyniósł 1 123 sprawy. Wydziały Ubezpieczeń Społecznych Sądu Okręgowego: XIII i XIV objęto pod koniec roku jednolitym wpływem. W Sądach Rejonowych Okręgu największy wpływ odnotowano w VII Wydziale Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy – 2 407 spraw (a więc mniej niż w 2017 roku, gdy wynosił 3453 spraw), a najmniejszy, w VIII Wydziale Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Rejonowego dla Warszawy Śródmieścia – 1 167 spraw (i jest to również mniej niż w 2017 roku, gdy wynosił 1 818 spraw).

Największe załatwienie wystąpiło w XIV Wydziale Ubezpieczeń Społecznych Sądu Okręgowego – 3 112 spraw, a najmniejsze, w XXI Wydziale Pracy Sądu Okręgowego – 1 284 spraw (który w 2017 roku załatwił 1 521 spraw). Odnotowania wymaga jednak, że z uwagi na bezprecedensowy wpływ do Sądu Okręgowego spraw o ponowne ustalenie wysokości świadczeń służb mundurowych utworzono w XIII Wydziale Sekcję ds. odwołań od decyzji zmniejszających wysokość emerytur i rent byłym funkcjonariuszom pełniącym służbę na rzecz totalitarnego państwa, a następnie, w tej sekcji utworzono referat

oczekujący. W ramach tej Sekcji, na podstawie art. 44 k.p.c., w drugiej połowie roku rozpoczęto składanie do Sądu Apelacyjnego w Warszawie o wyznaczenie innego sądu do rozpoznania tych spraw – część wniosków została uwzględniona.

W XXI Wydziale Pracy opanowano wpływ w 94,17% w sprawach „P” i w 105,71% w sprawach „Pa”. W XIII i XIV Wydziale Ubezpieczeń Społecznych Sądu Okręgowego a więc w zakresie spraw dotyczących ubezpieczeń społecznych opanowano wpływ w 21,95% w sprawach „U” i w 79,82% w sprawach „Ua”. Są to wyniki znacznie gorsze od osiągniętych w 2017 roku, ale z uwagi na opisany wyżej bezprecedensowy wpływ spraw dotyczących ponownego ustalenia wysokości świadczeń służb mundurowych, wyniki z 2018 roku są w zasadzie nieporównywalne do wyników osiągniętych w latach poprzednich przy wpływie nie przekraczającym kilku tysięcy spraw. W Sądzie Rejonowym dla m.st. Warszawy opanowano wpływ w 116,14% w sprawach z zakresu prawa pracy (jest to lepszy wynik niż osiągnięty w 2017 roku – 97,75%) i w 105,88% w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych, dzięki czemu osiągnięto wskaźnik pozostałości 5,97 w sprawach „P” i 4,77 w sprawach „U”. W Sądzie Rejonowym dla Warszawy Śródmieścia opanowano wpływ w 112,36% w sprawach z zakresu prawa pracy (jest to lepszy wynik niż osiągnięty w 2017 roku – 90,57%) i w 122,03% w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych, dzięki czemu osiągnięto wskaźnik pozostałości 3,99 w sprawach „P” i 4,71 w sprawach „U”. W Sądzie Rejonowym dla Warszawy Żoliborza opanowano wpływ w 107,14% w sprawach z zakresu prawa pracy (jest to lepszy wynik niż osiągnięty w 2017 roku – 92,99%) i w 108,53% w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych, dzięki czemu osiągnięto wskaźnik pozostałości 5,44 w sprawach „P” i 4,27 w sprawach „U”.

Największa pozostałość jest, co wynika z opisanych wyżej przyczyn, w XIII Wydziale Sądu Okręgowego i wynosi 25 522 sprawy, a z pozostałych wydziałów pionu – największa zaległość jest w VII Wydziale Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy i jest na poziomie 2 814 spraw (zauważenia wymaga przy tym, że zmalała w stosunku do zaległości z 2017 roku wynoszącej 2986 spraw), a najmniejsza - w XXI Wydziale Pracy Sądu Okręgowego – 546 spraw – i ta również zmalała z 607 spraw pozostałych do rozpoznania z 2017 roku.

W zasadzie w całym pionie wzrósł przeciętny czas trwania postępowań w stosunku do 2017 roku - w Sądzie Okręgowym w Warszawie – w sprawach „P” z 24,89 do 29,15, w sprawach „Pa” z 4,44 do 4,80, w sprawach „U” z 6,39 do 11,29 i tylko w sprawach „Ua” zmniejszył się z 4,65 do 4,34; w Sądzie Rejonowym dla m.st. Warszawy wzrósł w sprawach „P” z 14,76 do 17,95 i w sprawach „U” z 13,76 do 15,83; w Sądzie Rejonowym dla Warszawy Śródmieścia wzrósł w sprawach „P” z 10,54 do 11,70 a zmalał nieznacznie w sprawach „U” z 16,23 do 16,00; w Sądzie Rejonowym dla Warszawy Żoliborza utrzymał się na tym samym poziomie 13,07 w sprawach „P” i wzrósł w sprawach „U” z 13,23 do 16,47.

Czynniki mające wpływ na wielkość osiągniętych w 2018 roku wyników zdiagnozowano w Informacji rocznej prawidłowo i podjęte przez Prezesa Sądu Okręgowego w Warszawie działania nadzorcze w zakresie pionu pracy i ubezpieczeń społecznych, należy ocenić pozytywnie. Prowadzenie na bieżąco analizy danych statystycznych i kwestii organizacyjnych w całym pionie oraz podejmowanie w tym zakresie opisanych w Informacji rocznej czynności nadzorczych oraz działań kadrowych przyczyniło się pozytywnie do osiągnięcia

przytoczonych wyżej wyników, a planowanie takich działań na 2019 rok dobrze prognozuje na przyszłość. Podkreślenia wymaga, że w związku z bezprecedensowym ponad-dwudziestopięcioletnim wpływem spraw z odwołań od decyzji zmniejszających wysokość emerytur i rent byłym funkcjonariuszom pełniącym służbę na rzecz totalitarnego państwa działania podjęte przez Prezesa Sądu Okręgowego doprowadziły do utworzenia w XIII Wydziale Sądu Okręgowego w Warszawie Sekcji do rozpoznawania ww. spraw, a w niej referatu oczekującego, w ramach którego do podejmowania bieżących czynności delegowani są sędziowie orzekający w całym pionie. Podjęto czynności zmierzające do obsadzenia 26 wakujących stanowisk sędziowskich w pionie, ale procedura nominacyjna jest nadal w toku i pozyskano szereg delegacji z Sądów Rejonowych. W Sądzie Rejonowym dla m.st. Warszawy, skąd delegowano do orzekania w Sądzie Okręgowym 1 sędziego, przydzielono do orzekania w VII Wydziale Pracy i Ubezpieczeń Społecznych referendarza sądowego. W Sądzie Rejonowym dla Warszawy Śródmieścia, gdzie zdiagnozowano problemy wynikające ze zbyt małej liczby ławników i z braku etatów referendarskich, zwracano się o zwiększenie liczby ławników i ich nabór oraz o przyznanie etatu referendarskiego do pionu pracy i ubezpieczeń społecznych. W Sądzie Rejonowym dla Warszawy Żoliborza, skąd delegowano do orzekania w Sądzie Okręgowym 1 sędziego, przydzielono do orzekania w VII Wydziale sędziego, który podjął czynności od 1 lipca 2018r.

W całym pionie w okręgu zdiagnozowano poważne problemy w zakresie rotacji i utrzymania na zaplanowanym poziomie kardy urzędniczej, asystenckiej oraz pracowników obsługi, ale wydaje się, że bez systemowych zmian w tym zakresie, sytuacja nie polepszy się znacząco. Pomimo podejmowania przez Prezesa Sądu Okręgowego

czynności zmierzających do utrzymania kadry urzędniczej w Sądzie Okręgowym, rozwiązane zostały stosunki pracy z 15 asystentami sędziów, z 11 urzędnikami sądowymi i 3 pracownikami obsługi. W całym pionie zgłaszane są problemy wynikające z braku lub ze zbyt małej do potrzeb orzeczniczych liczby biegłych sądowych, zwłaszcza lekarzy specjalistów.

Zaplanowane czynności dotyczące kontroli sprawności postępowań sądowych, szczególnie prowadzonych z udziałem biegłych sądowych nie budzą zastrzeżeń, ale zaznaczyć trzeba, że bez podjęcia czynności mających na celu pozyskanie do współpracy większej liczby biegłych sądowych, zwłaszcza lekarzy specjalistów z tych specjalizacji, których na liście Sądu Okręgowego w Warszawie nie ma lub jest za mało, poprawa sprawności postępowań sądowych w sprawach „U” i „Ua”, ale także „P” i „Pa” będzie bardzo trudna, gdyż przeprowadzanie licznych dowodów w drodze pomocy sądowej znacząco wydłuża postępowanie.

Opisane szczegółowo w Informacji rocznej planowane na 2019 rok działania są adekwatne do zdiagnozowanych problemów zarówno na poziomie Sądu Okręgowego, jak i wszystkich trzech Sądów Rejonowych w Okręgu. W założeniu czynności te powinny zmierzać do poprawy wyników w 2019 roku. W kontekście wpływu spraw z odwołań od decyzji zmniejszających wysokość emerytur i rent byłym funkcjonariuszom pełniącym służbę na rzecz totalitarnego państwa pozytywnie należy ocenić wzmocnienie orzecznicze XIII Wydziału Ubezpieczeń Społecznych Sądu Okręgowego, ale stan postępowań w tych sprawach winien być na bieżąco monitorowany przez Prezesa Sądu Okręgowego, w szczególności z uwagi na regulacje wynikające z ustawy z dnia 17 czerwca 2004r. o skardze na naruszenie prawa strony

do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz.U. 2018.75 j.t.).

Prezes Sądu Apelacyjnego
w Warszawie

Beata Waś

Warszawa, 10 maja 2019 r.

Wicepr.
Sądu Apelacyjnego w Warszawie
42.
Małgorzata Janicz